

ACC. N:R **M. 9799**: 1-2.

Landskap: *Småland*

Upptecknat av: *Arthur Levinson*

Härad: *Mo*

Adress: *Ulvestorp, Öreeryd*

Socken: *Öreeryd*

Berättat av:

Uppteckningsår: *1945*

Född år i

Bröllop och bröllopsreda.

2. 1-2

L.u.F. 52.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Ant. 520

M. 9799:1

*Småland
Örnsköldsvik m. N:o 12*

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Nu förer brudgummen själv in bruden i kyrkan, och någon annan sed längre tillbaka mins ingen. Vigselringar brukades allmänt, om de långt tillbaka voro guldringar som nu kan ej bestämt besvaras, men troligtvis förekom även ringar av silver. Lånade vigselringar ej bekant. Vardagsring förekommer även nu s.k. guldtringar, *ELLER LUKVAR PESSA*, Sporröl ej bekant. Men min mor som är i 70 års åldern mins som mycket liten att penningar inhopsamlades vid bröllop, som troligtvis tillföll kyrkan.

Någon takklädsel vid bröllopsbordet ej bekant. Däremot var min morfar med när päll hölls över brudparet i kyrkan, det var i hans ungdom (150 år sedan) de närmaste släktingarna höll den. Blosshållare ej bekant.

Placering vid bordet. Närmast brudparet brudparets föräldrar och släkten den närmaste i tur och ordning. denna sed både nu och förr Prästen kommer ju blandhedersgästerna och kanske högre upp förr än Förr var det vanligt att trugas till bords (krusa) som det hette Maträtter förr. Kött fläsk korv bruna bönor, soppa. mycket långt t baka ärter, kål, även lutfisk förekom då. Sötost, brynost, på kväll till gröt. Nu är det först smörgås med varmrätter, sedan buljong, där potatis och stek. sedan bjudes på ost ^{och} gräddkakor, därefter rätt varierande sorter frukt grädd glass tårter m.m. och sist många kakor och tårter.

Spelwän förekom förr på bröllop, men om de spelade för varje rätt jag inte. Har hört att man förr skulle lämna bruatallrik, men vad det skulle vara till ej bekant.

Någon hopsamling om det menas under middagen ej bekant. Men både nu och förr skall ju alla gästerna hava present med sig till brudparet om de inte sänt lysningspresent (andra lysningsdagen)

Brudparets närmaste släktingar skulle, även nu när de lämnade bröllo gården giva kock och uppassare penningar. Förr förekom dans på bröllop hur det tillgick därvid vet jag ej.

Slå ring om brudgummen ej bekant, ej heller om sänglag, eller att brudparet till sängen. Däremot brukades det och även nu vid bäddning av brudsängen att man gör något rakartyg. lägger dit docka, brödkärl eller något som sticker dem, även gillar sängen så den faller i gr när de lägger sig m.m.

M. 9789:2.

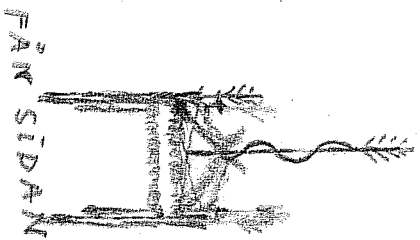
Den vita bruddklädseln har varit vanlig sedan c:a 50 år sedan. Vit klänning av olika tyger, slöja och krona, krona vanligtvis lånad kyrkkrona. Även myrtenkrona förekommer nu, liksom förr. Förr skulle en brud som var med barn ej få bära kyrkkrona, det sadades om de gjorde det så mörknade kronan (mistadå sin glans) detta var stor skam den som ovärdigt bar kyrkkrona så. De andra frågorna i detta sammanhang känner jag ej till.

Någon bestämd att kläda bruden vet jag ej, men nog var det en och samma som klädde flera brudar på samma ort. rummet kallades (bruar speglar sig i ett fat med vatten känner jag ej till).

Ärportar (bruabåge) har här förekommit sedan så långt tillbaka någon kan minnas och förekommer nu också. förutom båge som reses stora ingången vid stugan reses också granstänger skalade till en 75 cm. från toppen. dessa reses vid avtagsvägen till bröllopsgård är det flera vägar så reses vid varje sådan. Bågarna klädades vanligtvis av granris, men på sommaren även av t.ex. eklöv. bågarna är flera sorter och storlekar enkla bågar dubbelbågar och tolvfota bågar. Jag skall här nedan försöka att lämna någon skiss därpå. Klädseln utföres vanligtvis av traktens ungdom men om dessa äro få hjälper även äldre till. Ja detta är vad jag kan giva för svar på Edra frågor.

Ulvestorp Öreryd den 20 okt. 1945.

Arthur Levinsson.

FRÅN SIDAN.

DENNA DEN MÅST VANLIGA.
(TOLVFOSTA BÅG. TRE STOLPAR I
VARJE HÖRN.

(brudar)